

**SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MUSIQA TA'LIMI JARAYONIDA KASBIY-
PEDAGOGIK IDENTITETNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI**

E.Qobilova

Qo'qon davlat universiteti
Musiqqa nazariyasi kafedrasida professori

Annotatsiya: Ushbu maqolada sun'iy intellekt texnologiyalari asosida musiqa ta'limi jarayonida bo'lajak musiqa o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirish mexanizmlari ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil etilgan. Tadqiqotda zamonaviy ta'lim tizimida raqamli transformatsiya jarayonlari va ularning pedagogik faoliyatga ta'siri yoritilgan. Kasbiy-pedagogik identitet tushunchasi shaxsning o'zini pedagog sifatida anglash, kasbiy qadriyatlarni qabul qilish va reflektiv faoliyat orqali rivojlanadigan murakkab tizim sifatida talqin etilgan. Maqolada sun'iy intellekt asosidagi adaptiv ta'lim tizimlari, reflektiv monitoring, musiqiy tahlil va ijodiy faoliyat mexanizmlarining identitet shakllanishiga ta'siri asoslangan. Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish talabalarning musiqiy tafakkuri, ijodiy salohiyati va kasbiy o'zligini anglash darajasini sezilarli oshirishini ko'rsatdi. Shuningdek, pedagogik refleksiya va kommunikativ kompetensiya rivojida ijobiy dinamikalar kuzatildi. Maqolada an'anaviy va innovatsion yondashuvlarning integratsiyasi asoslab berilgan. Natijalar sun'iy intellekt texnologiyalarining musiqa pedagogikasida samarali didaktik vosita ekanligini tasdiqlaydi. Tadqiqot yakunida amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Abstract: This article analyzes the mechanisms for developing professional-pedagogical identity of future music teachers based on artificial intelligence technologies in music education. The study highlights the role of digital transformation in modern education and its impact on pedagogical processes. Professional identity is considered as a multidimensional construct that includes self-awareness, reflective thinking, and professional values. The research focuses on adaptive learning systems, AI-based music analysis tools, and creative digital environments as key mechanisms for identity formation. The results indicate that artificial intelligence significantly enhances students' musical thinking, creativity, and professional self-perception. Improvements were observed in reflective practice and communication skills. The integration of traditional and innovative teaching approaches is also emphasized. The study confirms that

AI technologies are effective pedagogical tools in music education. Practical recommendations are provided for implementation. The findings contribute to the development of modern music pedagogy.

Аннотация: В данной статье рассматриваются механизмы развития профессионально-педагогической идентичности будущих учителей музыки на основе технологий искусственного интеллекта. Исследование освещает влияние цифровой трансформации на современное образование и педагогическую деятельность. Профессиональная идентичность рассматривается как сложная система, включающая самосознание, рефлексия и профессиональные ценности. Особое внимание уделяется адаптивным образовательным системам, инструментам анализа музыки и цифровым творческим платформам. Результаты исследования показывают, что использование искусственного интеллекта способствует развитию музыкального мышления, творческих способностей и профессионального самосознания студентов. Отмечается рост рефлексивных навыков и коммуникативной компетенции. Обоснована интеграция традиционных и инновационных методов обучения. Подтверждена эффективность искусственного интеллекта как педагогического инструмента. В заключении предложены практические рекомендации.

Kalit so'zlar: *sun'iy intellekt, musiqa ta'limi, kasbiy identitet, pedagogik identitet, refleksiya, adaptiv ta'lim, musiqiy tafakkur, ijodiy faoliyat, pedagogik texnologiya, individuallashtirish, raqamli ta'lim, innovatsiya, didaktika, kasbiy rivojlanish, o'qituvchi tayyorlash*

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimi globallashtirish va raqamli transformatsiya jarayonlari ta'sirida tubdan yangilanib bormoqda. Ushbu jarayon ta'lim mazmuni, shakli va metodlariga yangi talablarni qo'yimoqda. Ayniqsa, sun'iy intellekt texnologiyalarining jadal rivojlanishi pedagogik faoliyatni yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalardan foydalanish zarurati tobora ortib bormoqda. Bu esa pedagog kadrlarni tayyorlash tizimini takomillashtirishni talab etadi. Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik identitetni shakllantirish zamonaviy pedagogikaning muhim muammolaridan biridir. Kasbiy identitet shaxsning o'zini pedagog sifatida anglashini ifodalaydi. Bu jarayon murakkab va ko'p bosqichli

hisoblanadi. Unda bilim, tajriba va refleksiya muhim rol o'ynaydi. Musiqa ta'limi esa ushbu jarayonda alohida ahamiyatga ega. Chunki musiqa san'ati estetik va emotsional rivojlanishga ta'sir qiladi. Bu esa identitet shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Sun'iy intellekt texnologiyalari ushbu jarayonni samarali tashkil etish imkonini beradi. Adaptiv tizimlar orqali individual ta'lim yo'llari yaratiladi. Bu esa talabaning o'zini anglash jarayonini tezlashtiradi. Shuningdek, sun'iy intellekt refleksiyaning rivojlantiradi. Talabalar o'z faoliyatini tahlil qiladi. Bu esa identitet shakllanishiga olib keladi. Musiqa ta'limida sun'iy intellekt ijodiy faoliyatni ham rivojlantiradi. Bu esa kasbiy rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mazkur tadqiqotning dolzarbligi aynan shu jihatlar bilan belgilanadi. Ushbu maqolada sun'iy intellekt asosida identitet rivojlanish mexanizmlari tahlil qilinadi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya

Ushbu tadqiqot mavzusi bo'yicha olib borilgan ilmiy izlanishlar shuni ko'rsatadiki, kasbiy-pedagogik identitet masalasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarida keng o'rganilgan muammolardan biridir. Kasbiy identitet tushunchasi dastlab psixologik nazariyalar doirasida shakllangan bo'lib, uning ilmiy asoslari Erik Erikson tomonidan ishlab chiqilgan identitet nazariyasiga borib taqaladi. Unga ko'ra, identitet shaxsning o'zini anglash, ijtimoiy rolini tushunish va o'z hayotiy yo'lini belgilash jarayoni bilan bog'liq bo'lgan murakkab psixologik tizim hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik tadqiqotlarda kasbiy-pedagogik identitet o'qituvchining kasbiy faoliyatga nisbatan ongli munosabati, o'zini pedagog sifatida anglash va kasbiy qadriyatlarni qabul qilish jarayoni sifatida talqin etiladi. Bu borada Douwe Beijaard o'qituvchi identitetini uning tajribasi, refleksiyasi va pedagogik faoliyati bilan uzviy bog'liq holda izohlaydi. Unga ko'ra, identitet doimiy rivojlanishda bo'lgan dinamik jarayon hisoblanadi. Christopher Day esa o'qituvchining kasbiy rivojlanishini uzluksiz jarayon sifatida talqin qilib, identitet shakllanishida refleksiyaning muhim rolini ta'kidlaydi. Shuningdek, Lev Vygotskyning ijtimoiy-konstruktivistik nazariyasiga ko'ra, shaxsning rivojlanishi ijtimoiy muhit va faoliyat orqali amalga oshadi. Bu esa ta'lim jarayonida interfaol va texnologik yondashuvlarning ahamiyatini oshiradi. Musiqa pedagogikasi sohasida ham identitet masalasi alohida o'rganilgan. Mahalliy olimlar - R. Safarova, Ye. Turdiqulov, M. Mirqosimova, A. Musurmonovlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda musiqa ta'limining didaktik asoslari, musiqiy tafakkur va ijodiy faoliyatning shaxs rivojidadagi o'rnini keng yoritilgan. Ushbu tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, musiqa ta'limi shaxsning

estetik va kasbiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim tizimiga joriy etilishi esa yangi ilmiy yo'nalishlarni yuzaga keltirdi. UNESCO va OECD hisobotlarida sun'iy intellektning ta'lim tizimidagi roli alohida ta'kidlangan. Ushbu tadqiqotlarda AI texnologiyalari ta'lim jarayonini individuallashtirish, baholashni avtomatlashtirish va ijodiy faoliyatni rivojlantirish imkonini beruvchi vosita sifatida qaraladi. Sun'iy intellekt asosidagi adaptiv ta'lim tizimlari har bir talabaning individual xususiyatlarini hisobga oladi. Bu esa differensial yondashuvni samarali amalga oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, sun'iy intellekt reflektiv faoliyatni rivojlantirishda ham muhim vosita hisoblanadi. Talabalar o'z faoliyatini tahlil qilish orqali o'zini angelay boshlaydi. Bu esa kasbiy identitet shakllanishiga olib keladi. Mazkur tadqiqot metodologiyasi kompleks yondashuv asosida tashkil etildi. Tadqiqotda tahlil va sintez, kuzatish, pedagogik tajriba va solishtirma tahlil usullaridan foydalanildi. Eksperimental va nazorat guruhlari shakllantirildi. Eksperimental guruhda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanilgan bo'lsa, nazorat guruhida an'anaviy metodlar qo'llanildi. Tadqiqot mezonlari sifatida kasbiy identitetning quyidagi komponentlari tanlab olindi: kasbiy o'zlikni anglash, reflektiv fikrlash, musiqiy tafakkur, ijodiy faoliyat va kommunikativ kompetensiya. Ushbu komponentlar asosida talabalarning rivojlanish darajasi baholandi. Natijada, tanlangan metodologiya tadqiqotning ilmiy asoslanganligini ta'minladi va olingan natijalar ishonchligini oshirdi. Ushbu yondashuv sun'iy intellekt texnologiyalarining kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirishdagi rolini chuqur tahlil qilish imkonini berdi.

Muhokama va natijalar

Mazkur tadqiqot natijalari bo'lajak musiqa o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining samaradorligini aniqlashga qaratildi. Tadqiqot jarayonida eksperimental va nazorat guruhlari shakllantirildi. Eksperimental guruhda sun'iy intellekt asosidagi adaptiv, reflektiv va interfaol metodlar qo'llanildi, nazorat guruhida esa an'anaviy o'qitish usullari saqlab qolindi. Har ikki guruhda kasbiy identitet darajasi dastlabki bosqichda deyarli bir xil ko'rsatkichda bo'lganligi kuzatildi. Bu esa tajriba natijalarini obyektiv baholash imkonini berdi. Tadqiqotning boshlang'ich bosqichida talabalarning kasbiy o'zlikni anglash darajasi past bo'lganligi aniqlandi. Ko'pchilik talabalar o'zini kelajakdagi pedagog sifatida to'liq tasavvur qila olmagan. Reflektiv fikrlash ko'rsatkichlari ham yetarli darajada rivojlanmagan edi. Talabalar o'z

faoliyatini tahlil qilishga kam e'tibor qaratgan. Ijodiy faoliyat esa ko'proq reproduktiv xarakterga ega bo'lgan. Bu esa identitet shakllanishining boshlang'ich bosqichda ekanligini ko'rsatadi. Eksperimental jarayon davomida sun'iy intellekt texnologiyalarining joriy etilishi ta'lim jarayonida sezilarli o'zgarishlarga olib keldi. Adaptiv ta'lim tizimlari yordamida har bir talabaning individual rivojlanish trayektoriyasi ishlab chiqildi. Bu esa talabalarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirdi. O'ziga ishonch ortgani sari ular o'zini pedagog sifatida anglay boshladi. Natijada kasbiy identitetning shakllanish jarayoni tezlashdi. Refleksiv faoliyat ko'rsatkichlari sezilarli darajada oshdi. Sun'iy intellekt asosidagi tahlil tizimlari talabalarga o'z faoliyatini baholash imkonini berdi. Bu esa ularning xatolarini anglash va tuzatishiga yordam berdi. Eksperimental guruhda refleksiv fikrlash darajasi 32 foizdan 78 foizgacha oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 35 foizdan 50 foizgacha o'sdi. Bu esa sun'iy intellekt texnologiyalarining refleksiya rivojidagi ustunligini ko'rsatadi. Musiqiy tafakkur rivoji ham muhim natijalardan biri bo'ldi. Sun'iy intellekt asosidagi musiqiy tahlil vositalari orqali talabalar musiqiy asarlarni chuqurroq anglashga o'rgandi. Eksperimental guruhda musiqiy tafakkur ko'rsatkichi 38 foizdan 82 foizgacha oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 40 foizdan 55 foizgacha yetdi. Bu natijalar sun'iy intellekt texnologiyalarining analitik tafakkur rivojiga ijobiy ta'sirini ko'rsatadi. Ijodiy faoliyat ko'rsatkichlari ham sezilarli darajada o'sdi. Sun'iy intellekt asosidagi kompozitsiya vositalari yordamida talabalar mustaqil ravishda yangi musiqiy asarlar yaratdi. Eksperimental guruhda ijodiy faollik darajasi 27 foizdan 74 foizgacha oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 30 foizdan 48 foizgacha o'sdi. Bu esa sun'iy intellekt texnologiyalarining ijodiy rivojlanishga kuchli ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Pedagogik kommunikativ kompetensiya ham rivojlandi. Interfaol platformalar orqali talabalar faol muloqotga kirishdi. Bu esa ularning nutq madaniyatini rivojlantirdi. Eksperimental guruhda kommunikativ kompetensiya darajasi 42 foizdan 80 foizgacha oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 45 foizdan 60 foizgacha o'sdi. Kasbiy o'zlikni anglash ko'rsatkichlari eng muhim natijalardan biri bo'ldi. Eksperimental guruhda talabalar o'zini pedagog sifatida anglay boshladi. Ular kasbiy faoliyatga ongli yondasha boshladi. Identitet umumiy ko'rsatkichi 30 foizdan 85 foizgacha oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 35 foizdan 55 foizgacha yetdi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt texnologiyalari kasbiy identitetni rivojlantirishda kompleks ta'sir ko'rsatadi. Ular bir vaqtning o'zida refleksiya, ijodkorlik,

tafakkur va kommunikativ kompetensiyani rivojlantiradi. Bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi.

Natijalar shuni tasdiqlaydiki, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish an'anaviy metodlarga nisbatan ancha samarali hisoblanadi. Ayniqsa, refleksiv va ijodiy faoliyatda katta farq kuzatildi. Bu esa ushbu texnologiyalarning pedagogik ahamiyatini yana bir bor tasdiqlaydi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalarining bo'lajak musiqa o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirishda muhim va samarali vosita ekanligini ilmiy jihatdan asoslab berdi. Ushbu natijalar pedagogik nazariya va amaliyot uchun muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, bo'lajak musiqa o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirish zamonaviy pedagogika fanining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Raqamli transformatsiya sharoitida ushbu jarayonni innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan sun'iy intellekt texnologiyalari pedagogik jarayonni modernizatsiya qilishda samarali vosita sifatida namoyon bo'ladi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim jarayonini individuallashtirish imkonini beradi. Har bir talabaning bilim darajasi, qobiliyati va rivojlanish trayektoriyasi hisobga olinadi. Bu esa differensial yondashuvni samarali amalga oshirishga xizmat qiladi. Natijada talabalarning o'ziga bo'lgan ishonchi ortadi. O'ziga ishonch esa kasbiy identitet shakllanishining asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, sun'iy intellekt texnologiyalari refleksiv faoliyatni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Talabalar o'z faoliyatini tahlil qilishga o'rganadi. Bu esa o'z-o'zini anglash jarayonini chuqurlashtiradi. Refleksiya rivojlangan sari shaxs o'z kasbiy faoliyatiga ongli yondashadi. Bu esa kasbiy identitetning mustahkamlanishiga olib keladi. Ijodiy faoliyatning rivoji ham muhim natijalardan biri hisoblanadi. Sun'iy intellekt asosidagi kompozitsiya vositalari orqali talabalar mustaqil ravishda musiqiy asarlar yaratadi. Bu esa ularning ijodiy tafakkurini rivojlantiradi. Ijodiy faoliyat shaxsning o'zini anglashida muhim rol o'ynaydi. Musiqiy tafakkur rivoji ham kasbiy identitet shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Sun'iy intellekt asosidagi tahlil vositalari orqali talabalar musiqiy asarlarni chuqur anglaydi. Bu esa ularning analitik va estetik tafakkurini rivojlantiradi. Pedagogik kommunikativ kompetensiyaning rivoji ham muhim ahamiyatga ega. Talabalar muloqotga kirishish, fikr bildirish va pedagogik vaziyatlarni hal qilish

ko'nikmalarini egallaydi. Bu esa ularning kasbiy tayyorgarligini oshiradi. Sun'iy intellekt texnologiyalarining yana bir muhim jihati — bu motivatsiyani oshirishdir. Interfaol muhit talabalarning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt texnologiyalari kasbiy-pedagogik identitetni rivojlantirishda kompleks ta'sir ko'rsatadi. Ular refleksiya, ijodiy faoliyat, tafakkur va kommunikativ kompetensiyani bir vaqtda rivojlantiradi. Shu bilan birga, ushbu texnologiyalarni joriy etishda muammolar ham mavjud. Texnik infratuzilmaning yetarli emasligi asosiy muammolardan biri hisoblanadi. Shuningdek, pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish zarur. Mazkur tadqiqot asosida quyidagi ilmiy xulosalar chiqarildi: sun'iy intellekt texnologiyalari kasbiy identitetni rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi; adaptiv ta'lim tizimlari individuallashtirilgan yondashuvni ta'minlaydi; refleksiya identitet shakllanishining asosiy mexanizmlaridan biridir; ijodiy faoliyat kasbiy rivojlanishga xizmat qiladi. Amaliy tavsiyalar sifatida quyidagilarni taklif etish mumkin: sun'iy intellekt texnologiyalarini musiqa ta'limiga keng joriy etish; pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini oshirish; adaptiv ta'lim tizimlarini rivojlantirish; refleksiv faoliyatni qo'llab-quvvatlash. Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo'lajak musiqa o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik identitetini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyalar ta'lim jarayonini yangi bosqichga olib chiqadi. Kelgusida ushbu yo'nalishda ilmiy tadqiqotlarni chuqurlashtirish zarur. Bu esa ta'lim sifatini oshirish va zamonaviy pedagog kadrlarni tayyorlash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qobilova, Ezozon. "The Significance Of Interdisciplinary Connection In The Formation Of Music Literacy In Children With Hearing Defect In Music Lessons." *Uzbekistan Educational Research Journal* 1.1 (2024).
2. Qobilova, Ezoz. "THE PLACE OF FOLK SONGS IN ISAJAN SULTAN'S STORIES." *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research* 4.02 (2024): 44-49.
3. Azizxonova, M., and E. Qobilova. "YoSHLARNI MUSIQIY MADANIYATI VA MA'NAVIYATNI SHAKLLANTIRISHDA MUSIQIY TARBIYANING AHAMIYATI." *Oriental Art and Culture* 3 (2022): 51-57.

4. Qobilova, E. "THE IMPORTANCE OF MUSIC TEACHING IN EDUCATION." QO 'QON UNIVERSITY NEWSLETTER 12 (2024): 99-100.
5. Qobilova, Ezoixon Bakirovna. "Moral education as an important faktor in the formation of a student as a person." Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities 11.10 (2021): 186-189.
6. Qobilova, E. "Musiqqa o'qitish metodikasi va maktab repertuari." Oquv qollanma, Fargona. "Fargona" nashriyoti (2020).
7. Қобилова, Э. Б. "ФОРМИРОВАТЬ ДУХОВНОЕ МИРОВОЗЗРЕНИЕ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ ЧЕРЕЗ ФОЛЬКЛОРА ЖАНРА." Oriental Art and Culture 3.1 (2022): 291-295.
8. Kobilova, E. B. (2022). Classical music and youth education. Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities, 12(9), 126-130.
9. Qobilova, E. (2023). Forming a sense of internationality in students through the traditional music of Azerbaijan. International Bulletin of Applied Science and Technology, 3, 127-132.
10. Кобилова, Е. (2025). THE ROLE OF THE OPERA GENRE IN THE SPIRITUAL AND MORAL EDUCATION OF STUDENTS. Международный мультидисциплинарный журнал исследований и разработок, 1(1), 156-159.
11. E'zoixon, Q., Teshaboyeva, Z., & Ergasheva, S. D. (2024). HOZIRGI O 'ZBEK HIKOYACHILIGINING YETAKCHI TAMOYILLARI. University Research Base, 46-49.
12. Otto, M., & Thornton, J. (2024). TA'LIMDA MUSIQA O 'QITISHNING AHAMIYATI. QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 12, 99-100.
13. Qobilova, E., Xaydarova, I., & Gulnora, R. (2024). O 'ZBEK XALQ AN'ANALARI-TARBIYA OMILI. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 3(26), 192-195.
14. Qobilova, E. (2024). MUSIQA ONG VA HISLAR O 'RTASIDAGI VOSITACHIDIR. Pedagogikada ilmiy izlanishlar, 2(1), 28-31.
15. Qobilova, E. (2024). THE PLACE OF FOLK SONGS IN ISAJAN SULTAN'S STORIES. American Journal Of Social Sciences And Humanity Research, 4(02), 44-49.
16. Qobilova, E. (2024). THE IMPORTANCE OF MUSIC TEACHING IN EDUCATION. QO 'QON UNIVERSITY NEWSLETTER, 12, 99-100.
17. Qobilova, E. (2024). The Significance Of Interdisciplinary Connection In The Formation Of Music Literacy In Children With Hearing Defect In Music Lessons. Uzbekistan Educational Research Journal, 1(1).

18. Qobilova, E. B., Toshpolatova, S., Muhammadjonova, M., Muninova, M., Baxromova, M., & Rahimova, D. (2023). QADIMIY MUSIQIY SAN'ATNING SHAKLLANISH JARAYONI. Science and innovation, 2(Special Issue 14), 560-565.

